

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Arbeidstilsynet
Statens Hus
7468 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref
12/4208

Dato
10.02.2014

Tildelingsbrev 2014 - Arbeidstilsynet

1. INNLEDNING

Arbeids- og sosialdepartementet gir med dette rammer og retningslinjer for Arbeidstilsynets virksomhet i 2014.

Det vises til Prop. 1 S (2013-2014) fra Arbeidsdepartementet samt Innst. 15 S (2013-2014). Med bakgrunn i dette har Arbeids- og sosialdepartementet utarbeidet tildelingsbrev som gir de økonomiske rammene for Arbeidstilsynet i 2014 og en nærmere beskrivelse av prioriteringer, mål og rapporteringskrav.

Målene i tildelingsbrevet vil være styrende for tilsynets virksomhet. Erfaring tilsier imidlertid at det kan komme saker som det ikke er tatt høyde for ved årets begynnelse og som kan få stor oppmerksomhet og kreve betydelig innsats. Arbeidstilsynets organisasjon må ha fleksibilitet til å påta seg nye oppgaver som gis av departementet på kort varsel.

Arbeidstilsynet har et selvstendig ansvar for å informere departementet dersom det oppstår vesentlige avvik i gjennomføringen av de prioriterte oppgavene eller i virksomheten for øvrig. Dersom Arbeidstilsynet vurderer at det er uklarheter i de rammene og retningslinjene som formidles, har etaten et selvstendig ansvar for å ta saken opp med departementet.

Innholdsfortegnelse

1.	INNLEDNING	1
2.	MÅL, SATSINGER OG STYRINGSPARAMETRE	3
2.1	Langsiktige mål, rapporteringskrav og styringsparametre	3
2.2	Overordnet strategier for tilsyn.....	4
2.3	Mål, strategier og styringsparametre for 2014.....	4
2.3.1	<i>Arbeidstilsynet skal bidra til at virksomhetene fremmer et seriøst, trygt og inkluderende arbeidsliv .....</i>	5
2.3.2	<i>Utvikling av ny kunnskap om arbeidsmiljø, arbeidshelse og sikkerhet.....</i>	7
2.3.3	<i>Arbeidstilsynet skal bidra til å sikre en god og samordnet innsats på HMS-området. ....</i>	8
2.3.4	<i>Arbeidstilsynet må som tilsynsmyndighet sørge for å ha tillit og troverdighet i offentligheten, samt sikre enhetlig opptreden overfor virksomhetene .....</i>	9
3.	BEVILGNING OG TILDELT BELØP	10
3.1	Budsjetttrammer.....	10
3.2	Bevilgningsmessige forutsetninger.....	10
3.3	Fullmakter.....	11
4.	ØVRIGE RAMMER OG RETNINGSLINJER	11
4.1	Redusere og fjerne tidstyver i forvaltningen	11
5.	INNSPILL TIL BUDSJETTPROSESSEN OG RAPPORTERING	12
5.1	Innspill til budsjettprosessen for 2015	12
5.1.1	<i>Innspill til budsjettproposisjon.....</i>	12
5.1.2	<i>Innspill til tildelingsbrev, risikovurderinger og nye, store satsingsforslag .....</i>	12
5.2	FoU behov	12
5.3	Årsrapport for 2013 og 2014	13
5.4	Halvårsrapportering	14
5.5	Øvrig rapportering	14
5.5.1	<i>Økonomirapportering pr. 31. august 2014 .....</i>	14
5.5.2	<i>Løpende rapportering .....</i>	15
6.	DIALOG OG PLANLAGTE MØTER	15

Vedlegg:

1. Budsjettfullmakter
  2. Personalfullmakter
  3. Rapporteringsoversikt
  4. Møteplan for styringsdialogen
-

2. MÅL, SATSINGER OG STYRINGSPARAMETRE

2.1 Langsiktige mål, rapporteringskrav og styringsparametre

Arbeidstilsynets hovedmål er å arbeide for et seriøst, trygt og inkluderende arbeidsliv med trygge tilsetningsforhold og en meningsfylt arbeidssituasjon for den enkelte. Hovedmålet blir konkretisert gjennom tiltak/aktiviteter som skal gjennomføres i løpet av året.

Arbeidstilsynets mål og tiltak skal underbygge regjeringens mål for arbeidsmiljø- og sikkerhetspolitikken.

Arbeidsgiver har ansvar for å etterleve gjeldende regelverk, samt sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø, ved å gjennomføre et systematisk og godt helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid slik at risikoen for yrkesrelaterte skader, sykdommer og ulykker reduseres.

Arbeidstilsynets viktigste oppgave er å bidra til at arbeidsmiljølovens bestemmelser blir fulgt opp i virksomhetene. Etaten skal rette sin innsats mot de arbeidsmiljøfaktorene som vurderes som de viktigste når det gjelder å forebygge arbeidsrelaterte skader, sykdommer og ulykker. Arbeidstilsynet skal i perioden 2013-2016 ha fokus på følgende områder, jf. etatens strategiske plan:

- Arbeidstakere skal ha lovlige arbeidsbetingelser.
- Arbeidsrelaterte helseplager, sykdom, skader og ulykker skal reduseres.
- Virksomhetene skal arbeide systematisk for å ivareta et fullt forsvarlig arbeidsmiljø.
- Virksomhetene skal sikre inkludering og tilrettelegging for arbeidstakere som står i fare for å falle ut av arbeidslivet.

Rapportering

Årlig resultatoppnåelse rapporteres i Arbeidstilsynets årsrapport og vurderes ved hjelp av et utvalg styringsparametre. Departementet presiserer at det vil være et økt fokus på etatens ressursbruk, herunder at gitte ressurser brukes effektivt, jf. nye krav i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Nedenfor følger generelle rapporteringskrav. Andre konkrete styringsparametre og rapporteringskrav innenfor den enkelte aktiviteten omtales fortløpende under den aktuelle målsetningen. Arbeidstilsynet skal i tillegg på selvstendig grunnlag vurdere om det er behov for å rapportere om andre forhold.

- Arbeidstilsynet skal gi en samlet og overordnet vurdering av resultatoppnåelsen for 2014, herunder en generell beskrivelse av tilstanden og utviklingen innen etatens ansvarsområde, samt eventuelle konsekvenser dette har for Arbeidstilsynets vurderinger og prioriteringer. Videre skal det gis en kvalitativ vurdering av etatens eget bidrag til resultatoppnåelse og langsiktige effekter innen tilsynets ansvarsområde. Herunder skal det vurderes hvilke virkemidler som gir best effekt innen Arbeidstilsynets ulike aktiviteter. Dette kan være varslede vs. uanmeldte tilsyn, metodeutvikling og etatens kompetanseheving, i tillegg til en vurdering av etatens øvrige virkemidler. Departementet viser til at det på sikt kan være aktuelt å be om en bredere analyse av disse områdene.

- Det skal gis en samlet oversikt over ressursbruken i etaten på følgende områder: kjerneaktivitet, støtteaktivitet og styringsaktivitet (intern administrasjon). Rapporteringen bes utformet slik at den kan presenteres årlig (kakediagram), og etter hvert som tidsserier som viser utviklingen over flere år (tabell).
- Det skal rapporteres på eventuelle brukerundersøkelser.

2.2 Overordnet strategier for tilsyn

Tilsyn er Arbeidstilsynet viktigste virkemiddel. Myndighetenes tilsynstilmærming må tilpasses forholdene i ulike næringer og virksomhetstyper. Mest mulig effektiv ressursbruk innebærer at Arbeidstilsynets tilsynsinnsats må rettes mot de næringer og virksomheter hvor det er størst risiko for at arbeidsmiljøet ikke er fullt forsvarlig. Valg av virksomheter som får tilsyn skal baseres på nasjonale satsinger og prioriteringer og lokal kunnskap. Beslutningene skal videre bygge på årlige vurderinger som ligger til grunn for tildelingsbrevet og flerårige vurderinger som ligger til grunn for Arbeidstilsynets strategisk plan. Hvilke næringer som skal inngå i de ulike tilsynsaktivitetene, besluttes av Arbeidstilsynet etter en konkret risikovurdering.

Tilsyn skal ha som mål å oppnå forbedring i virksomhetene. Arbeidstilsynet skal gjennomføre både varslede og uanmeldte tilsyn, avhengig av situasjonen og målet for tilsynet, og avhengig av hva som gir best resultat i form av forbedring i virksomheten.

Arbeidstilsynet skal tilpasse sine reaksjoner når det avdekkes brudd på regelverket til alvorlighetsgraden i saken. Aktuelle reaksjonsformer omfatter pålegg om utbedring innen en fastsatt frist, tvangsmulkt, stansing av virksomheten eller politianmeldelse. I juni 2013 vedtok Stortinget at Arbeidstilsynet også skal kunne ilegge overtredelsesgebyr ved brudd på arbeidsmiljøregelverket. De nye reglene gjelder fra 1. januar 2014.

Arbeidstilsynet mottar en rekke tips og meldinger. Tilsynet skal etter en risikovurdering følge opp henvendelsene og bruke dem aktivt som et ledd i risikobasert utvelgelse av tilsynsobjekter. Henvendelsene skal behandles og følges opp på en systematisk og enhetlig måte, og tips fra verneombud og tillitsvalgte skal prioriteres.

Som et tillegg til egne risikovurderinger skal Arbeidstilsynet også samarbeide med partene i arbeidslivet og andre aktører på HMS-området for å utvikle en felles forståelse for hvor det er størst fare for brudd på arbeidsmiljølovgivningen, dette er også viktig for at Arbeidstilsynet skal kunne påvirke og være premissgiver på arbeidsmiljøområdet.

Arbeidstilsynet har de siste årene fått betydelige budsjettmessige styrkinger, noe som må reflekteres i økt tilsynsvolum/ økt andel utadrettet virksomhet. Arbeidstilsynet må prioritere å være synlig og tilstede ute blant virksomhetene. Andre virkemidler enn tilsyn kan benyttes der dette er mer hensiktsmessig for å bedre måloppnåelsen.

2.3 Mål, strategier og styringsparametre for 2014

Arbeidstilsynet skal bidra til følgende hovedmål i Prop. 1 S (2013-2014):

- Hovedmål 1: Et seriøst, trygt og inkluderende arbeidsliv.
- Hovedmål 3: Utvikling av ny kunnskap om arbeidsmiljø, arbeidshelse og sikkerhet.

I tillegg skal Arbeidstilsynet bidra til å sikre en god og samordnet innsats på HMS-området, sørge for å ha tillit og troverdighet i offentligheten, samt sikre enhetlig opptreden overfor virksomhetene.

2.3.1 Arbeidstilsynet skal bidra til at virksomhetene fremmer et seriøst, trygt og inkluderende arbeidsliv

Departementet forventer at Arbeidstilsynet bidrar til at arbeidstakere i Norge skal ha trygge og sikre arbeidsplasser og lovlige lønns- og arbeidsvilkår. Dette er viktig både for den enkelte arbeidstaker, for virksomheter som driver lovlig og seriøst og for å trygge norsk arbeidslivsstandard. Arbeidstilsynet skal videre bidra til at antall virksomheter som forebygger sykefravær og som legger til rette for og følger opp sykmeldte arbeidstakere øker.

Arbeidstilsynet skal i 2014 prioritere følgende:

Useriøsitet og sosial dumping

Arbeidstilsynet skal bidra til å hindre useriøsitet og sosial dumping ved å føre tilsyn i bransjer og virksomheter hvor årlige risikovurderinger viser at det er særskilt risiko for brudd på arbeidsmiljølovgivningen. I tillegg skal utviklingen i resten av arbeidslivet følges nøye, inkludert virksomheter i offentlig sektor.

Videre skal det utføres informasjonstiltak rettet mot arbeidsinnvandrere og deres arbeidsgivere. Arbeidstilsynet skal samarbeide med andre etater, herunder politiet, Skatteetaten og UDI, for å sikre nødvendig omfang og kvalitet på samordnende statlige kontroll- og informasjonstiltak.

Nye i arbeidslivet

Arbeidstilsynet skal gjennomføre en særlig innsats for sikkerhet og HMS-kompetanse rettet mot nye i norsk arbeidsliv. Satsingen skal i tillegg til å omfatte unge som begynner i arbeid i forbindelse med utdanning eller kommer rett fra utdanning og nye virksomheter, omfatte utenlandske arbeidstakere og nyetablerte utenlandske virksomheter i Norge. Departementet presiserer at innsatsen skal understøtte de øvrige satsinger for et anstendig og seriøst arbeidsliv og mot sosial dumping. Arbeidstilsynets ramme er økt med 12 mill. kroner til dette formål i 2014.

Sykdom og sykefravær – arbeidsrelatert sykdom

Departementet viser til at Arbeidstilsynet, basert på årlig prioritert tilsynsaktivitet, fortsatt skal ha stor oppmerksomhet rettet mot organisatoriske, psykososiale og ergonomiske arbeidsbetingelser som kan føre til uheldige helsebelastninger og arbeidstrelatert sykdom.

Arbeidstilsynet skal videre fortsatt bidra til trepartssamarbeidet for et mer inkluderende arbeidsliv og til oppfølging av IA-avtalen.

Satsinger i utsatte næringer

Departementet viser til samarbeidet om gjennomføring av treparts bransjeprogrammer. Departementet har igangsatt forberedelser gjennom utarbeiding av kunnskapsgrunnlag i henholdsvis uteliv- og transportbransjen. I den videre planleggingen og operative gjennomføringen av programmene, legger vi til grunn at Arbeidstilsynet har en særlig rolle

og ansvar fra myndighetenes side, i samarbeid med partene i bransjene. Det er viktig at Arbeidstilsynets arbeid for øvrig i de aktuelle bransjer ses i sammenheng med og er en naturlig del av myndighetenes samlede innsats i de aktuelle bransjer. Vi vil komme nærmere tilbake til den videre oppfølging av bransjeprogrammene når kunnskapsgrunnlaget foreligger.

Innen renhold skal Arbeidstilsynet videreføre en flerårig satsing som skal bidra til lovlige arbeidsbetingelser og reduksjon i arbeidsrelaterte belastninger som fører til helseplager. Satsingen skal ha et særskilt fokus på utfordringer knyttet til ulovlige arbeidsbetingelser og organisatoriske arbeidsbetingelser. Satsingen omfatter også godkjenningsordningen for renholdsnæringen. Også i renholdsatsingen må Arbeidstilsynet ha et hovedansvar fra myndighetenes side i det treparts bransjeprogrammet som er etablert. Det er viktig at tilsynets eget arbeid sees i sammenheng med og er en naturlig del av den samlede innsats i treparts-bransjeprogrammet i renhold.

Innen helse- og sosialsektoren skal Arbeidstilsynet videreføre en flerårig satsing. Satsingen skal bidra til å bedre arbeidsbetingelsene i helse- og sosialsektoren, bedre etterlevelse av arbeidsmiljølovens krav og styrke partssamarbeidet i virksomhetene.

Innen bygg- og anleggsnæringen skal Arbeidstilsynet gjennomføre flerårig satsing som skal bidra til å sikre at arbeidstakere har lovlige arbeidsbetingelser og at arbeidsrelaterte belastninger som fører til helseplager reduseres. Arbeidstilsynet skal bidra til at virksomhetene jobber aktivt med å redusere antall arbeidsulykker.

Kjemisk og biologisk eksponering

Arbeidstilsynet skal i 2014 prioritere tilsynsaktivitet for å forebygge helseskader pga kjemisk og biologisk eksponering. Departementet forventer at det gjennomføres en styrket innsats for bedre dokumentasjon og forebygging på kjemiområdet, bl.a. gjennom videreutvikling av eksponeringsdatabasen ved Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI). Herunder skal det vurderes et system for frivillig rapportering mv. Arbeidstilsynet skal i 2014 støtte opp under dette arbeidet, og det er bevilget 1 mill. kroner til dette formål i 2014.

Ulykkesforebygging

Arbeidstilsynet skal gjennomføre tilsynsaktivitet for å forebygge ulykker. Aktiviteten rettes særskilt mot ulykkesforebygging i næringene industri, bygg- og anlegg og landbruk.

Partssamarbeid

Arbeidstilsynet skal videreutvikle samarbeidet med partene i arbeidslivet i retning av et mer operativt samarbeid basert på en tydeligere ansvarsdeling mellom etaten og partene. Det skal tilstrebes god kontakt med partene på regionalt- og fylkesnivå for å drøfte felles utfordringer innenfor den enkelte region og/eller fylke.

Regelverk

Departementet viser til at Arbeidstilsynet skal bidra til en kontinuerlig regelverksutvikling for å sikre et til enhver tid mest mulig hensiktsmessig regelverk, herunder se til at regelverk som utvikles er brukervennlig for aktørene. Etaten skal ha et løpende fokus på kost-nytteanalyser ved valg av regulerings- og reaksjonsformer.

Arbeidstilsynet skal samarbeide med Petroleumstilsynet om videreutvikling av felles forskrifter under arbeidsmiljøloven. Regelverksutviklingen skal underbygge regjeringens mål for arbeidsmiljø og sikkerhet og sikre overholdelse av EØS-avtalens forpliktelser på området.

Styringsparametre og rapporteringskrav:

Arbeidstilsynet skal:

- I årsrapporten gi en oversikt over antall tilsyn, totalt og fordelt på tilsynsaktivitet, næringer og varslede vs. uanmeldte tilsyn.
- I årsrapporten gi en oversikt over ressursbruk fordelt på tilsynsaktivitet, samt en nærmere beskrivelse av forholdet mellom antall tilsyn og ressursbruk.
- I årsrapporten gi en oversikt over andel tilsyn med reaksjoner totalt og fordelt på tilsynsaktivitet og næringer.
- I årsrapporten gi en oversikt over antall vedtak om tvangsmulkt, antall vedtak om stans som pressmiddel, antall vedtak om stans ved overhengende fare, antall anmeldelser og bruk av overtredelsesgebyr.
- I årsrapporten skal det gis en status for foregående års regelverksplan.
- I årsrapporten skal det gis en oversikt over utviklingen i sakstilgang for tvisteløsningsnemnda.
- I halvårsrapporten og årsrapporten skal det rapporteres særskilt på oppfølgingen av useriøsitet og sosial dumping.
- I halvårsrapporten og årsrapporten skal det utarbeides en status for godkjenningsordningen for renhold, erfaringer i tilsynet så langt og status for samarbeidet med partene i bransjeprogrammet for renhold.
- Plan for løpende regelverksarbeid i tråd med gjeldende mal skal sendes departementet innen 15. februar hvert år.

2.3.2 Utvikling av ny kunnskap om arbeidsmiljø, arbeidshelse og sikkerhet

Arbeidstilsynet skal ha oversikt over HMS-utfordringene i arbeidslivet og bidra til å skape et omforent og helhetlig bilde av risikoforhold som grunnlag for iverksettelse av forebyggende tiltak. Arbeidstilsynet skal bidra til at det eksisterer nødvendig kunnskap for politikkutforming og forvaltning på arbeidsmiljøområdet, herunder også kunnskap om egen måloppnåelse og effekter av egne tiltak. Arbeidstilsynet forventes å bidra til den nasjonale kunnskapsutviklingen i egen sektor, bl.a. gjennom å sammenstille og tilrettelegge relevante FoU-resultater og kunnskapsoversikter og gjennom å sammenstille og systematisere erfaringene fra etatens eget arbeid. Arbeidstilsynet skal påse at etatens rolle som rådgiver og premissgiver for departementet er kunnskapsbasert.

Arbeidstilsynet skal ha en strategisk tilnærming i sitt arbeid på FoU-området og søke innflytelse i relevante miljøer for å fremme FoU-behov som samsvarer med arbeidsmiljømyndighetenes kunnskapsbehov. Sentrale samarbeidspartnere er STAMI, herunder NOA.

Arbeidstilsynet skal i 2014 prioritere:

- Sammenstille og systematisere erfaringene fra etatens eget arbeid slik at utviklingen innen Arbeidstilsynets tilsynsområde kan formidles til arbeidsmiljømyndighetene og partene i arbeidslivet.
- Utvikle økt kunnskap og bevissthet om arbeidsbetingelsenes betydning for utvikling av helsebelastninger. Departementet viser til at organisatoriske arbeidsbetingelser skal prioriteres.
- Fortsette arbeidet med forbedring av kvaliteten på Arbeidstilsynets register over hhv. arbeidsulykker der arbeidstaker omkommer eller blir alvorlig skadet (jf. arbeidsmiljøloven § 5-2), og legers melding av arbeidsrelaterte sykdommer (jf. arbeidsmiljøloven § 5-3).
- Bidra til arbeidet under ledelse av Statistisk sentralbyrå (SSB), Arbeids- og velferdsdirektoratet og Arbeidstilsynet med forbedre og videreutvikle de nasjonale systemene for innmelding, registrering og statistikk på arbeidsskade- og yrkessykdomsområdene, jf. EUs forordning om statistikk om helse og sikkerhet på arbeidsplassen. Departementet kommer nærmere tilbake til saken.
- Videreutvikle strategisk samarbeid og kunnskapsdeling, samt vurdere fremtidig kunnskapsbehov med Petroleumstilsynet og STAMI.

Styringsparametre og rapporteringskrav:

- I årsrapporten skal det gis en status for strategier og planer for å bidra til å spre og øke kunnskap, inkludert status for pågående veiledningsaktiviteter
- I årsrapporten skal det gis en status for strategier og planer for å systematisere og videreutvikle metoder og tilsynspraksis og utvikle gode metoder for veiledning og holdningsskapende arbeid

2.3.3 *Arbeidstilsynet skal bidra til å sikre en god og samordnet innsats på HMS-området.*

Samarbeid med andre bidrar til å oppnå større samfunnsmessige gevinster enn Arbeidstilsynet vil kunne oppnå alene. For å dele kunnskap og bedre ressursutnyttelse og gjennomslagskraft, skal Arbeidstilsynet samarbeide med andre aktører innenfor helse-, miljø- og sikkerhetsområdet. I tillegg til samarbeid med andre tilsynsetater og Arbeids- og velferdsetaten skal blant annet trepartssamarbeidet være viktig samarbeidsarenaer.

Arbeidstilsynet skal i 2014 prioritere følgende:

- Samarbeide med partene i arbeidslivet for å utvikle felles forståelse for hvor og hvordan innsatsen for et godt arbeidsliv skal målrettes. Det overgripende og strategiske samarbeidet med partene i arbeidslivet skal foregå i Rådet for Arbeidstilsynet og Regelverksforum. I tillegg skal Arbeidstilsynet samarbeide og utveksle erfaringer med andre nasjonale myndigheter og relevante internasjonale organisasjoner og samarbeidspartnere.
- Koordinere tilsyn på helse-, miljø- og sikkerhetsområdet, jf. kongelig resolusjon av 17. september 2004. Ved siden av samordnede og samtidige tilsyn, innebærer koordineringen også å fremme mer en enhetlig praksis mellom etatene.

- Arbeidstilsynet skal videreutvikle samarbeidet med politi, skattemyndighet og andre relevante myndighetsaktører for å sikre nødvendig omfang og kvalitet på samordnet statlige kontroll- og informasjonstiltak, jf. Innst. 15 S (2013-2014).
- Den etablerte samhandlingen mellom Arbeids- og velferdsetaten, Petroleumstilsynet og Arbeidstilsynet skal nå inngå som en fast del av det løpende arbeidet. Det er viktig å følge opp samhandlingen om forebygging og oppfølging av sykefravær. Arbeids- og velferdsdirektoratet skal samordne rapportering vedrørende samarbeidet med Petroleumstilsynet og Arbeidstilsyne

Styringsparametre og rapporteringskrav:

- Omtale i årsrapport vedrørende status for koordineringsarbeidet nasjonalt og regionalt og status for samarbeidet mellom tilsynsetatene.
- Omtale i årsrapport vedrørende status for samarbeidet med nasjonale tilsynsmyndigheter, nordiske og internasjonale organisasjoner og samarbeidspartnere.
- Omtale i årsrapporten vedrørende status for samarbeid med politi, skattemyndigheter og andre relevante myndighetsaktører.

2.3.4 Arbeidstilsynet må som tilsynsmyndighet sørge for å ha tillit og troverdighet i offentligheten, samt sikre enhetlig opptreden overfor virksomhetene

For å sikre enhetlighet og kvalitet i arbeidet er det en forutsetning at det finnes gode styringsprosesser mellom direktorat og region og innad i regionene. Beslutninger og vedtak skal baseres på tilstrekkelig kunnskap og kompetanse for å opprettholde autoritet og legitimitet på ansvarsområdet. Det er også viktig at Arbeidstilsynet har høy faglig integritet slik at det ikke skapes usikkerhet om hvilke vurderinger som ligger til grunn, både faktisk og rettslig for etatens beslutninger og vedtak.

Riksrevisjonen har i Dokument 1 (2013-2014) merknader til kvaliteten på Arbeidstilsynets tilsyn, herunder oppfølging av pålegg og saksbehandling av tilsynsvirksomheten. Departementet understreker at disse forhold må prioriteres og utbedres.

Arbeidstilsynet skal i 2014 prioritere følgende:

- Videreutvikle og gjennomføre systemer og rutiner som sikrer enhetlig opptreden overfor virksomhetene, herunder enhetlighet og kvalitet i beslutninger og vedtak.
- Videreutvikle kunnskap om betydningen av metodevalg og metoder i tilsynsvirksomheten.
- Videreføre arbeid med å utvikle metodikk for effektmåling av tilsynsvirksomheten.

Styringsparametre og rapporteringskrav:

- I årsrapporten skal det redegjøres for avvik i forhold til etablerte systemer og rutiner.
- I årsrapporten skal det redegjøres for tiltak som er gjennomført eller planlagt gjennomført for å utbedre eventuelle avvik.
- I årsrapporten skal det redegjøres for tiltak som er gjennomført for å sikre enhetlighet og kvalitet i tilsyn.

- I halvårsrapporten og årsrapporten skal det rapporteres på oppfølging av Riksrevisjonens merknader om mangelfull oppfølging av pålegg og svakheter i saksbehandling av tilsynsvirksomhet.

3. BEVILGNING OG TILDELT BELØP

3.1 Budsjetttrammer

Utgifter

Følgende midler stilles til disposisjon for Arbeidstilsynet i 2014:

Kap. 0640 Arbeidstilsynet

Post	Betegnelse	Kroner
1	Driftsutgifter	510 600 000
21	Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud.....	10 600 000
45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 500 000
Sum kap. 640 Arbeidstilsynet		525 700 000

Inntekter

Følgende inntekter forutsettes oppnådd i 2014:

Kap. 3640 Arbeidstilsynet

Post	Betegnelse	Kroner
1	Diverse inntekter	1 240 000
4	Kjemikaliekontroll, gebyrer	6 110 000
5	Tvangsmulkt	2 200 000
7	Byggesaksbehandling, gebyrer	19 791 000
8	Refusjon utgifter regionale verneombud.....	10 660 000
9	(NY) Overtredelsesgebyr	
Kap. 3640 Arbeidstilsynet		40 001 000

3.2 Bevilgningsmessige forutsetninger

Kap. 0640, Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen er styrket med totalt 13 mill. kroner hvorav 12 mill. kroner til bedre sikkerhet og HMS-kompetanse blant nye i arbeidslivet og 1 mill. kroner til styrking av tilsyn og informasjon om kjemisk helsefare. I tillegg er bevilgningen justert for pris- og lønnsvekst med 7,248 mill. kroner.

Ny kap. 0640, post 09 Overtredelsesgebyr

Posten omfatter inntekter fra overtredelsesgebyrer ilagt for brudd på arbeidsmiljøregelverket. Gebyrordningen trådte i kraft 1. januar 2014. Etatens inntekter fra ordningen antas å bli av moderat betydning, og en nærmere konkret bevilgning vil være vanskelig å anslå, posten er derfor opprettet uten bevilgning.

Håndtering av eventuelle utforutsette utgifter/inntektsbortfall

Dersom det i løpet av året oppstår uventede utgifter eller inntektsbortfall skal disse normalt dekkes ved omdisponeringer innenfor tildelt ramme.

Om det ikke er mulig å håndtere merutgiften/inntektsbortfallet innen egne rammer, skal saken tas opp enten i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett eller i forbindelse med omgrupperingsproposisjonen. Forslagene til justeringer skal inneholde:

- Begrunnelse av forslaget om inntekts-/utgiftsendring
- Redegjørelse for de viktigste forutsetninger og usikkerhetsmomenter knyttet til bevilgningsforslaget
- Informasjon om hvilke tiltak som er gjennomført for å begrense utgiftsøkning/inntektsreduksjonen
- Forslag til inndekning av utgiftsøkningen/inntektsreduksjonen.

Frist for innspill til revidert budsjett:

3. mars 2014

Frist for innspill til omgrupperingsproposisjonen:
5.5.1).

22. september 2014 (jf. pkt.

3.3 Fullmakter

Arbeids- og sosialdepartementet delegerer fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 640 Arbeidstilsynet, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekter under kap. 3640 Arbeidstilsynet, post 01 Diverse inntekter, post 06 Refusjoner og post 07 Byggesaksbehandling, gebyrer. Videre delegeres fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 640 Arbeidstilsynet, post 21 Spesielle driftsutgifter, regionale verneombud mot tilsvarende merinntekter under kap. 3640, post 08 Refusjon utgifter regionale verneombud.

Vedlegg 1 og 2 gir en oversikt over budsjett- og personalfullmakter som er delegert til Arbeidstilsynet.

4. ØVRIGE RAMMER OG RETNINGSLINJER

4.1 Redusere og fjerne tidstyver i forvaltningen

Statlige virksomheter skal i forbindelse med årsrapporten for 2014 rapportere til eget departement om arbeidet med fjerning av "tidstyver". Det vil si effektivisering av egen drift, regelforenkling og andre gjennomførte forenklingstiltak i egen virksomhet og overfor innbyggere, næringsliv og offentlige virksomheter.

I tillegg bes virksomhetene innen 1. september 2014 om å foreslå forenkling av regelverk eller prosedyrekrav fastsatt av andre som skaper "tidstyver" for virksomheten.

Departementet viser til rundskriv P-6/2013 av 18. desember 2013 fra daværende Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet for nærmere om bakgrunn, begrepsforklaring og muligheter for bistand i dette arbeidet. Rundskrivet er tilgjengelig på regjeringen.no.

5. INNSPILL TIL BUDSJETTPROSESSEN OG RAPPORTERING

5.1 Innspill til budsjettprosessen for 2015

5.1.1 Innspill til budsjettproposisjon

Arbeidet med Prop. 1 S (2014-2015) vil være tema på etatsstyringsmøtet i mars 2014. Det er viktig at etaten og departementet er enig om hvilke utfordringer og målsettinger som skal danne utgangspunkt for utarbeidelse av innspill til budsjettproposisjonen og senere i prosessen med tildelingsbrevet. De målsettingene som vil fremgå av innspill til budsjettproposisjonen skal gjenspeiles i senere innspill til tildelingsbrev der det foretas en avveining av detaljeringsnivået mellom hhv. proposisjon og tildelingsbrev. Departementet vil i etterkant av marsmøtet oversende nærmere bestilling av innspill, fristen for innspill er satt til 2. mai 2014, jf. vedlegg 3.

5.1.2 Innspill til tildelingsbrev, risikovurderinger og nye, store satsingsforslag

Fristen for innspill til tildelingsbrev vil være en uke før høstens etatsstyringsmøte. Departementet vil i forkant sende ut utkast til tildelingsbrev basert på fjorårets tildelingsbrev samt endelig forslag til budsjettproposisjon. Arbeidstilsynet skal samtidig med innspillet også oversende et oppdatert risikobilde som vil gjennomgå i tilknytning til tildelingsbrevets målsettinger.

Til høstmøtet skal det også oversendes eventuelle tema til nye, store satsingsforslag for 2016. Om aktuelt, skal Arbeidstilsynet innen 3. desember oversende ferdig utkast til satsingsforslag etter Finansdepartementets mal:

- forslag til bevilgning på alle relevante kapitler og poster
- tiltakets formål og varighet
- bakgrunn og behovet for tiltaket, beskrivelse av tiltaket og hvilke resultater tiltaket forventes å gi
- forventede økonomiske og administrative konsekvenser (i tråd med utredningsinstruksens bestemmelser, herunder tiltakets samfunnsøkonomiske lønnsomhet og nyttevirkninger så langt som mulig målt i kroner, samt ev. innsparinger over tid)
- en beskrivelse av hvordan resultatoppfølgingen skal foregå
- gjennomført/planlagt utredningsprosess bak forslaget, herunder kontakt med berørte parter
- beregning av eventuell kommunal medfinansiering
- samlet bevilgningsbehov for hvert av årene fra 2016 til 2019.

Det gjøres også oppmerksom på at for IKT-forslag skal Difis selvdeklarasjonsskjema følge vedlagt, jf. KMDs rundskriv P-4/2013.

5.2 FoU behov

Eventuelle forslag til særskilte FOU-behov som søkes dekket av departementet påfølgende år, sendes departementet innen 1. oktober 2014. Innspillet skal, så langt det er hensiktsmessig,

koordineres med Petroleumstilsynet og i den grad det er naturlig og hensiktsmessig også STAMI.

5.3 Årsrapport for 2013 og 2014

Årsrapporten for 2013 skal i utgangspunktet utarbeides etter bestemmelser og krav i tråd med tidligere år, jf. tildelingsbrev for 2013. Årsrapport for 2013 skal sendes departementet og Riksrevisjonen innen **3. mars 2014**. For å få tilstrekkelig tid til forberedelser til vårmøtet ber vi om at utkast til årsrapport oversendes departementet 20. februar 2014.

Årsrapport for 2014 skal være i henhold til kravene i de reviderte bestemmelsene om økonomistyring i staten punkt 1.5.1 og 2.3.3. Arbeidstilsynet må påse at etaten innenfor disse bestemmelsene avlegger en årsrapport som ivaretar tildelingsbrevets krav til rapportering.

Årsrapport for 2014 skal sendes departementet og Riksrevisjonen innen 15. mars 2015. Rapporten publiseres på virksomhetens nettsider etter at den er behandlet i etatsstyringsmøte, og senest innen 1. mai 2015.

Departementet legger til grunn at det etter behov vil være dialog gjennom 2014 om utforming av årsrapporten i henhold til de nye kravene.

For utforming av årsrapporten vises til veiledningsmateriale utarbeidet av DFØ. Departementet har i tillegg følgende presiseringer:

I Leders beretning

II Introduksjon til virksomheten og hovedtall

III Årets aktiviteter og resultater

Årets aktiviteter og resultater rapporteres i tråd med krav i tildelingsbrevets pkt. 2.

IV Styring og kontroll i virksomheten

Det skal i årsrapporten gis en beskrivelse av virksomhetens hovedprinsipper for styring, herunder risikostyring og internkontroll. Virksomheten skal gi en vurdering av om etablerte systemer for styring og kontroll ivaretar virksomhetens styringsbehov på en betryggende måte. Rapporten skal også redegjøre for andre forhold departementet bør kjenne til, herunder om det er planlagt eller iverksatt vesentlige endringer i opplegget for styring og kontroll.

Virksomheten skal redegjøre for sin oppfølging av Riksrevisjonens merknader i Dokument 1 og i forbindelse med eventuelle forvaltningsrevisjoner.

Virksomheten har et selvstendig ansvar for å informere departementet uten ugrunnet opphold dersom det avdekkes vesentlige styringssvikt, feil og mangler eller oppstår vesentlige avvik i gjennomføringen av virksomhetens mål og oppgaver.

V Vurdering av fremtidsutsikter

Det gis en kort vurdering og status av Arbeidstilsynets arbeid for å nå de overordnede mål på lengre sikt, jf. bl.a. Arbeidstilsynets strategiske plan.

VI Årsregnskap

Årsregnskapet skal avgis i samsvar med punkt 3.4 Virksomhetens årsregnskap i bestemmelsene om økonomistyring i staten og Finansdepartementets rundskriv R-115/2013, og skal inneholde følgende tre deler:

- Ledelseskommentarer
- Oppstilling av bevilgningsrapportering
- Oppstilling av artskontorrapportering

Vi minner om at rapporten også etter nye bestemmelser benyttes som ledd i etatsstyringsdialogen, og hovedmottaker for rapporten skal herav være departementet.

Departementet ber om at årsrapporten blir sendt både pr. e-post til postmottak@asd.dep.no og vanlig post.

5.4 Halvårsrapportering

Det skal rapporteres på større forsinkelser i fremdriften knyttet til oppgaver som er tillagt etaten gjennom tildelingsbrevet og eventuelt andre store hendelser som påvirker ressursdisponeringen. Det skal også rapporteres om økonomistatus pr. 30. juni 2014 basert på følgende:

- Disponibel bevilgning (tildelte midler + ev. overføringer)
- Eventuelle omdisponeringer, jf. Arbeidstilsynets fullmakter
- Regnskap pr. 30. juni 2014
- Samlet forventet forbruk i 2014
- Beregninger som viser merutgifter som følge av lønnsoppgjøret for 2014 og helårsvirkning for 2015 basert på sentrale forhandlinger, justeringsoppgjøret og avsatte midler til lokale forhandlinger.

I tillegg skal det rapporteres på enkelte aktiviteter selv om det ikke er avvik ift. planlagt fremdrift. En oversikt over dette fremgår av rapporteringsoversikten (vedlegg 3).

Rapporten skal oversendes Arbeids- og sosialdepartementet v/Arbeidsmiljø- og sikkerhetsavdelingen **innen 15. august 2014**.

5.5 Øvrig rapportering

5.5.1 Økonomirapportering pr. 31. august 2014

Virksomheten skal **innen 22. september 2014** rapportere status for kontantregnskapet i forhold til budsjett og prognoser for året på alle kapitler og poster, inkl. inntektskapitler.

Følgende oppstilling skal benyttes i rapporteringen:

Kap./post	Totalt budsjett for året	Periodisert budsjett pr. 31.8.	Regnskap/utbetalt per. 31.8.	Avvik mellom periodisert budsjett og regnskap per. 31.8.	Prognose for utbetalt beløp per. 31.12.	Avvik mellom budsjett og prognose for utbetalt per. 31.12.

Det må gis en oversikt over hvordan disponibel bevilgning (totalt budsjett) fremkommer (tildeling, revidert budsjett, overført bevilgning, tilleggsbevilgninger og omdisponeringer, refusjoner og bruk av merinntektsfullmakter).

Det skal også gis en tabellarisk fremstilling av hvordan brutto mer-/mindreforbruk på kapittel og post og netto mer-/mindreforbruk justert for refusjoner og merinntektsfullmakter mv fremkommer.

Det skal rapporteres om faktisk regnskapsført beløp per. 31. august og gis en prognose per 31. desember 2014. Vesentlige avvik skal omtales, og det skal redegjøres for hva som er årsakene til avvik og hvilke tiltak som iverksettes for å overholde budsjettrammene.

5.5.2 Løpende rapportering

Hvis Arbeidstilsynet i løpet av året finner at det vil oppstå vesentlige avvik eller forsinkelser i forhold til resultatkravene og andre føringer, jf. pkt. 2.1 – 2.2 skal det orienteres særskilt om dette. Vi ber også om at virksomheten da orienterer departementet om hvilke tiltak som vil bli gjennomført i den sammenheng.

6. DIALOG OG PLANLAGTE MØTER

Møteplan mellom Arbeidstilsynet og departementet for 2014 fremgår av vedlegg 4.

Med hilsen

Ellen Seip (e.f)
departementsråd

Ragnhild Nordaas
ekspedisjonssjef

Kopi: Riksrevisjonen via BØA (her)

BUDSJETTFULLMAKTER 2014 FOR ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENTETS UNDERLIGGENDE VIRKSOMHETER

FULLMAKTER SOM MÅ DELEGERES HVERT ÅR

Budsjettfullmaktene er ajourført i henhold til endringer i Bevilgningsreglementet vedtatt av Stortinget 26. mai 2005, og i henhold til bevilgningsreglementet vedtatt i kgl. res av 2. desember 2005.

Med hjemmel i denne resolusjonen har Finansdepartementet i Rundskriv R-110 datert 25.11.2013 fastsatt departementenes fullmakter til å gjøre unntak fra enkelte av bevilgningsreglementets hovedprinsipper. Dette rundskriv erstatter R-110 av 05.12.2005. Oppdatert rundskriv finnes på Finansdepartementets nettsider:

http://www.regjeringen.no/Upload/FIN/Vedlegg/okstyring/rundskriv/faste/R_110_2013.pdf

1. Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr

Hovedregelen i bevilgningsreglementet § 3 fjerde ledd første setning er at utgifter skal føre brutto i budsjett og bevilgningsregnskap. Samme ledd annen setning gir imidlertid Kongen fullmakt til å gi bestemmelser om nettoføring i forbindelse med utskifting av utstyr. Med hjemmel i kgl.res. av 2. desember 2005 er departementet gitt fullmakt til å samtykke i nettoføring ved utskifting av utstyr på følgende vilkår:

- a) Inntekter fra salg av brukt utstyr kan nettoføres på post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 5 pst. av bevilgningen på den aktuelle posten.
- b) Salgsinntektene må skrive seg fra utskiftninger som er ledd i en rutinemessig fornyelsesprosess. I praksis vil dette gjelde inntekter fra salg av utstyr som er en slik art at det ved anskaffelsen skal dekkes under post 01 Driftsutgifter. Inntekter fra salg av utstyr som etter sin art skal dekkes under post 45 Større anskaffelser og vedlikehold, må bruttoføres på vanlig måte.
- c) Salgsinntektene skal bokføres som en inntekt i kontoklasse 3 i standard kontoplan (jf. Finansdepartementets rundskriv R-102) og rapporteres til bevilgningsregnskapet på post 01 Driftsutgifter eller post 21 Spesielle driftsutgifter (jf. Finansdepartementets rundskriv R-101). Føringeren må gjøres slik at det er mulig å kontrollere at grensen på 5 pst. ikke overskrides.

Fullmakten videredeles til virksomhetene for 2014.

2. Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Hovedregelen i bevilgningsreglementet § 6 første ledd første setning er at staten bare kan pådras forpliktelser som først skal dekkes etter utløpet av budsjettåret når Stortinget har gitt særlig samtykke til dette. Etter samme paragraf, annet ledd, kan Kongen likevel på visse vilkår gi bestemmelser om adgang til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.

Med hjemmel i kongelig resolusjon av 2. desember 2005 er departementet gitt fullmakt til å samtykke i at det inngås leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på følgende vilkår:

- a) Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde anskaffelser til den ordinære driften av statlige virksomheter. Hvilke type anskaffelser det her dreier seg om, vil

kunne variere etter virksomhetens oppgaver, men alminnelige eksempler vil være leie av lokaler og kontorutstyr, samt kjøp av renholds- og vaktmestertjenester.

- b) Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden.
- c) For alle avtaler utover budsjettåret, må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den framtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen. Særlig gjelder dette ved langsiktige avtaler.

Det vises for øvrig til bevilgningsreglementet § 10 første ledd der det bl.a. kreves at utgiftsbevilgninger skal disponeres på en slik måte at ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til de forutsatte resultater, samt til et lignende krav i økonomireglementet § 4. På dette området innebærer disse bestemmelsene både et krav til å vurdere mulige alternativer til leie og kjøp av tjenester, og til utformingen av vilkårene i eventuelle avtaler om leie og kjøp av tjenester.

Fullmakten videredeles til virksomhetene for 2014.

Det understrekes at fullmakten bare gjelder adgangen til å pådra forpliktelser utover budsjettåret. Virksomhetene må derfor være oppmerksomme på at det på enkelte områder kan være fastsatt bestemmelser som regulerer adgangen til å inngå driftsavtaler av den art det her er tale om¹. Slike bestemmelse kommer selvsagt i tillegg.

3. Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel

Hovedregelen i bevilgningsreglementet § 5 annet ledd første setning er at det ikke er adgang til å omdisponere et bevilget utgiftsbeløp fra en post til en annen. Bevilgningsreglementet § 11 fjerde ledd, nr. 2 inneholder imidlertid et unntak ved at Kongen kan gi bestemmelser om overskridelse av investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel.

Med hjemmel i kgl.res. av 2. desember 2005 er departementet gitt fullmakt til å omdisponere fra driftsbevilgninger til investeringsbevilgninger på følgende vilkår:

- a) Det kan omdisponeres inntil 5 pst. av bevilgningen under post 01 Driftsutgifter til post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, under samme kapittel
- b) Omdisponeringen må ikke føre til økte utgifter ved at den binder opp framtidige drifts- og investeringsutgifter.

Beløp som er omdisponert fra post 01 Driftsutgifter, kan tas med ved beregning av overførbart beløp under post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

Fullmakten videredeles til virksomhetene for 2014.

4. Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettår

Som hovedregel er det ikke adgang til å overskride et bevilget utgiftsbeløp, jf. bevilgningsreglementet § 5.

---

¹ I Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor reguleres anskaffelser av lokaler. Instruksen er fastsatt ved kongelig resolusjon 20. januar 2012, med senere endringer. Fra januar 2014 forvaltes saksområdet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Etter bevilgningsreglementets § 11 fjerde ledd nr. 3 kan imidlertid Kongen gi bestemmelser om overskridelse av driftsbevilgninger med inntil 5 pst. til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår.

Med hjemmel i kgl. res. av 2. desember 2005 er departementet gitt fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål på følgende vilkår:

- a) Postene 01 Driftsutgifter og 21 Spesielle driftsutgifter, kan overskrides med inntil 5 prosent til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår.
- b) Innsparingen må utgjøre minst en tredjedel av overskridelsen i første påfølgende budsjettår og minst to tredjedeler av samlet overskridelse ved utløpet av andre budsjettår. Innsparingen må skje under de driftsposter som ble overskredet.
- c) Overskridelsen må gå til dekning av utstyrsanskaffelser eller bygningsmessige arbeider.
- d) Fullmakten kan benyttes sammen med fullmakten til å omdisponere inntil 5 pst. av bevilgningen under post 01 Driftsutgifter, til post 45 Større nyanskaffelser. Dette innebærer at beløpet det er gitt samtykke til å overskride post 01 med kan omdisponeres til post 45 dersom utstyrsanskaffelser eller de bygningsmessige arbeidene er så store at de bør posteres der og ikke under post 01. For post 21 foreligger ikke tilsvarende mulighet til omdisponering.

Fullmakten delegeres ikke, men virksomhetene kan eventuelt søke departementet om samtykke til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjetterminer.

ANDRE BESTEMMELSER

Postene 15-18 Refusjoner av enkelte lønnsutgifter som gir grunnlag for overskridelse av post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter

I Finansdepartementets rundskriv av 16. november 2012 om Statens kontoplan for statsbudsjettet og bevilgningsregnskapet med inndeling i poster og underspesifikasjoner (R-101) angir fire standardposter som skal benyttes ved bokføring av refusjoner av arbeidsmarkedstiltak, foreldrepenger, lærlinger, sykepenger og tilretteleggingstilskudd fra NAV.

- Virksomhetene er gitt en generell fullmakt der postene kan tas med i tilhørende inntektskapitel for virksomheten, og benytte refusjonene til å overskride utgifter på post 01 og 21 med motsvarende beløp, for eksempel til vikarutgifter.

Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til neste

I henhold til Bevilgningsreglementet § 5 tredje ledd nr. 1 kan ubrukt utgiftsbevilgning overføres til etterfølgende budsjettår med inntil fem prosent av bevilgningen.

Videre gir bevilgningsvedtak som inneholder stikkordet "kan overføres" hjemmel til å overføre ubrukt bevilgning til de to etterfølgende budsjettårene.

Det vises til Finansdepartementets veileder om statlig budsjettarbeid punkt 2.4.2.3 for nærmere beskrivelse av overføringsbestemmelsene, samt årlig rundskriv fra Finansdepartementet om overføring av ubrukte midler.

Det er også Finansdepartementet som treffer endelig vedtak om overføring på grunnlag av innsendte opplysninger fra departementet i forbindelse med årsavslutning av regnskapet.

Departementet vil etter at Finansdepartementet har godkjent overføring av ubrukt bevilgning til etterfølgende budsjettår, stille til disposisjon det beløp den underliggende virksomheten skal ha rådighet over i eget brev.

MERINNTEKTSFULLMAKTER

For oversikt over merinntektsfullmakter vises til inneværende års tildelingsbrev pkt. 3.3.

PERSONALFULLMAKTER FOR ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENTETS UNDERLIGGENDE VIRKSOMHETER I 2014

1. Ansettelser, opprettelse av stillinger og lønnsfastsettelse

1.1 Ansettelser, fullmakt til å opprette nye stillinger og fastsette lønn delegeres til den enkelte virksomhet, med mindre annet er bestemt ved lov eller fremgår av unntakene nedenfor.

Beslutning om å opprette stillinger fastsettes av virksomhetsleder.

1.2 Virksomhetene har ikke fullmakt til å opprette legestillinger selv. Ved eventuelle behov for nye *ikke-kliniske* legestillinger kan virksomheten rette en søknad til Arbeids- og sosialdepartementet.

1.3 Departementet ivaretar fullmaktene for Arbeidsretten og Riksmekleren.

2. Toppledere

2.1 Departementet foretar ansettelser i topplederstillinger og utnevnelser i embeter.

2.2 Departementet saksbehandler og avgjør også alle saker knyttet til topplederens arbeidsforhold, for eksempel angående:

- Alle typer permisjoner (utdanningspermisjon, velferdspermisjon mv.)
- Alle typer lønnsjusteringer (både midlertidige og permanente)

3. Fullmakt til å føre lokale lønnsforhandlinger

Det fremgår av hovedtariffavtalen hvilke virksomheter som har fullmakt til å føre lokale forhandlinger.

Departementet fører lokale forhandlinger for de virksomheter som ikke har egen forhandlingsfullmakt.

4. Utdanningspermisjon med lønn

Samtlige av departementets underliggende virksomheter som selv ivaretar sin personaladministrasjon, delegeres fullmakt til å innvilge utdanningspermisjon med lønn inntil ett år i samsvar med statens sentrale retningslinjer.

5. Fullmakter ved erstatning til statsansatte for skade på eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten

Departementet gir følgende virksomheter fullmakt til å fatte vedtak om erstatning på inntil kr. 20.000,- til statsansatte for skade eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten:

- Arbeids- og velferdsdirektoratet
- Trygderetten
- Arbeidstilsynet
- Petroleumstilsynet
- Statens arbeidsmiljøinstitutt
- Statens Pensjonskasse

For øvrig skal slike erstatningskrav sendes Arbeids- og sosialdepartementet. Erstatninger ut over kr. 20.000,- skal forelegges Kommunal- og moderniseringsdepartementet via Arbeids- og sosialdepartementet.

6. Fullmakter ved erstatningskrav mot staten

Ved krav mot staten om erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler, gir departementet Arbeids- og velferdsdirektoratet fullmakt til å fatte vedtak for erstatningsbeløp opp til kr. 150.000,-.

Trygderetten, Pensjonstrygden for sjømenn og Statens pensjonskasse er delegert fullmakt til å fatte vedtak for erstatningsbeløp opp til kr. 50.000,-.

Unntatt fra reglene er ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift.

Andre krav om erstatning sendes Arbeids- og sosialdepartementet.

Vedlegg 3: Rapporteringsoversikt 2014 - Arbeidstilsynet

Frister	Aktivitet
15. januar	⇒ Regnskapsrapport til statsregnskapet
28. januar	⇒ Foreløpig regnskap/omposteringsposter ⇒ Kapitalregnskapsposter ⇒ Forklaringer til statsregnskapet 2013 ⇒ Overføring av ubrukte bevilgninger til 2014 ⇒ Rapportering av anvendt kontoplan og regnskapsprinsipp
15. februar	⇒ Plan for løpende regelverksarbeid, jf. pkt. 2.3.1
20. februar	Utkast til <i>årsrapport 2013</i> , jf. pkt. 5.3: ⇒ rapport på mål og resultatkrav, jf. pkt. 2 (herunder rapport på regelverksplan for 2013) ⇒ Rapporteringskrav under pkt. 4: ⇒ Risikostyring, jf. pkt. 4.1 ⇒ Økonomiforvaltning – offentlige anskaffelser, jf. pkt. 4.2 ⇒ Sikkerhetstilstanden, jf. pkt. 4.5 ⇒ Rekruttering av personer med nedsatt funksjonsevne, jf. pkt. 4.6
3. mars	⇒ Endelig årsrapport 2013 til departementet og Riksrevisjonen, jf. pkt. 5.3 ⇒ Behov for bevilgningsendring – 1. halvår 2013 (RnB), jf. pkt. 3.2
2. mai	⇒ Innspill / bidrag til Prop. 1 S (2014-2015) med utgangspunkt i bestilling fra departementet, jf. pkt. 5.1.1
15. august	⇒ Halvårsrapport (avvik) oppgaver og budsjett, jf. pkt. 5.4
22. september	⇒ Økonomirapportering pr. 31. august (omgrupperingsproposisjonen), jf. pkt. 3.2 og 5.5.1
1. oktober	⇒ Eventuelle forslag til særskilte FoU-behov 2015, jf. pkt. 5.2
En uke før møtet i oktober	⇒ Innspill til tildelingsbrev for 2015 med utgangspunkt i <u>utkast</u> fra departementet jf. pkt. 5.1.2 ⇒ Oppdatert risikobilde basert på innspill til tildelingsbrev for 2015, jf. pkt. 5.1.2 ⇒ Ev. forslag til tema for store satsinger 2016, jf. pkt. 5.1.2
3. desember	⇒ Nye store satsingsforslag for 2016 basert på mal fra Finansdepartementet, jf. pkt. 5.1.2
20. februar 2015	Ferdig utkast til <i>årsrapport for 2014</i> , jf. pkt. 5.1 samt veiledning fra DFØ: ⇒ Rapport på resultat i hht. mål og styringsparametere, jf. pkt. 2 ⇒ Rapporteringskrav under pkt. 4: ⇒ Redusere og finne tidstyver i forvaltningen

Vedlegg 4: Møteplan 2014 - Arbeidstilsynet

Dato	→ Aktuelle tema for drøfting
10. mars	→ Etatsstyringsmøte våren, kl. 1000 – 1500 - Oslo
Forrige år (2013)/	⇒ Kort gjennomgang og utsjekking av Årsrapport 2013 ⇒ Vurdering av forholdet mellom resultater og ressursforbruk
Inneværende år (2014)	⇒ Konsekvenser for årets prioriteringer og fastsatte mål, herunder avklaring av eventuelle innspill til RnB
Neste år (2015)	⇒ Arbeid med Prop. 1 S (2014-2015) og tildelingsbrev 2015.
11. juni	→ Faglig kontaktmøte, kl. 1000 – 1500 - Oslo
27. og 28. oktober	→ Faglig kontaktmøte / Etatsstyringsmøte høst kl. 1100 (27. oktober) fram til kl. 1300 (28. oktober) – Trondheim
Faglig kontaktmøte	⇒ Nærmere dagsorden fastsettes senere
Inneværende år (2014)	⇒ Status resultatoppnåelse 2014 iht. tildelingsbrevet – halvårsrapport ⇒ Eventuelle behov for justeringer i forhold til fastsatte mål ⇒ Avklaring av eventuelle innspill til omgrupperingsproposisjonen 2014
Neste år (2015) + 1	⇒ Oppdatert risikobilde ⇒ Tildelingsbrev for 2015 ⇒ Tema for nye store satsingsforslag 2016 (frist 3. desember)
Eventuelt: Langtidsplanlegging (2015+)	⇒ Strategi for oppnåelse av formål på lengre sikt